LITERATURA

Marsé amb sabatilles

Opinió

TONI VALL
BARCELONA

Juan Marsé al despatx de casa seva en una imatge d'arxiu del 2013. ACN

Em va rebre amb bata i sabatilles i el diari a mig llegir a la mà. Em va fer seure al seu despatx, enmig de tots els seus llibres i records. Fotos de Rita Hayworth penjades a les parets, una amb el seu gran amic Jaime Gil de Biedma i una altra amb Vázquez Montalbán i el Perich dels anys de la revista *Por Favor*. Ja estava malalt, la salut delicada i diàlisi cada setmana. Ja no tenia vida social ni donava entrevistes. La seva filla Berta em va ajudar a fer que volgués veure'm per parlar una estona de Bocaccio, la mítica *boîte* del carrer Muntaner sobre la qual jo estava fent un llibre. "No sé si podré ajudar-te gaire, Bocaccio eren sobretot copes i amics i aquestes coses s'expliquen ràpid". I tant que em va ajudar.

Li vaig portar uns quants objectes que el van fer recordar. Una targeta de la presentació a Bocaccio de *La muchacha de las bragas de oro*, la pel·lícula de Vicente Aranda, no pas la novel·la. Uns quants exemplars de la revista *Bocaccio*, de la qual va ser el redactor en cap gràcies a la recomanació que Rosa Regàs va fer al seu germà Oriol i a José Ilario, l'editor de la publicació. "Allà hi fèiem entrar de tot, escrivíem de tot, amb una sola condició: fer-ho amb molta conya". I sí, Marsé va escriure molt a *Bocaccio*. Signant amb el seu nom però també amb multitud de pseudònims: Samuel Cramer, Popea Smith i també Juan Faneca, el seu nom de naixement. Va escriure-hi entrevistes, peus de foto, consultoris sentimentals, notes de safareig, qüestionaris impossibles, relats eròtics. De tot. Amb versatilitat, estil, ironia, subversió.

Molta conya

Això va ser per a ell Bocaccio i la Gauche Divine: molta conya, moltes ganes de passar-ho bé i d'explicar coses noves. Igual que tots els que hi van pertànyer, mai es va prendre la Gauche seriosament, mai va considerar que allò fos un moviment programàtic amb cap intenció concreta. Era tan sols un grup d'amics, inquiets, que esperaven el final de quatre dècades ominoses. Durant uns anys Juan Marsé podia seure cada nit a la barra vellutada de granat mentre conversava amb els seus amics i dins del cap li repicaven els passatges a mig escriure del que estava imaginant, *La oscura historia de la prima Montse* o *Si te dicen que caí*.

No vam poder evitar parlar també de cine. Li vaig parlar d'una entrevista a Víctor Erice en un número de *Bocaccio*. De quan va estrenar-se *El espíritu de la colmena*. Aquell record el va sorprendre. Molts anys després, van treballar plegats en el guió d'*El embrujo de Shanghai*. No es van entendre. La meticulositat obsessiva d'Erice no casava amb la d'algú que ja arrossegava decepcions amb totes les adaptacions al cine de les seves novel·les. Em va demanar si li podia enviar escanejada aquella entrevista. I tant que sí.

Mai podré oblidar aquell matí de dissabte. Aquella hora i escaig en un pis del carrer Bailèn. En un moment de la conversa li va venir de gust repassar mentalment alguns instants del seu trajecte: "Què feia jo en aquells anys?" El temps d'un artista irrepetible fent-se corpori al meu davant. Inoblidable, sí.